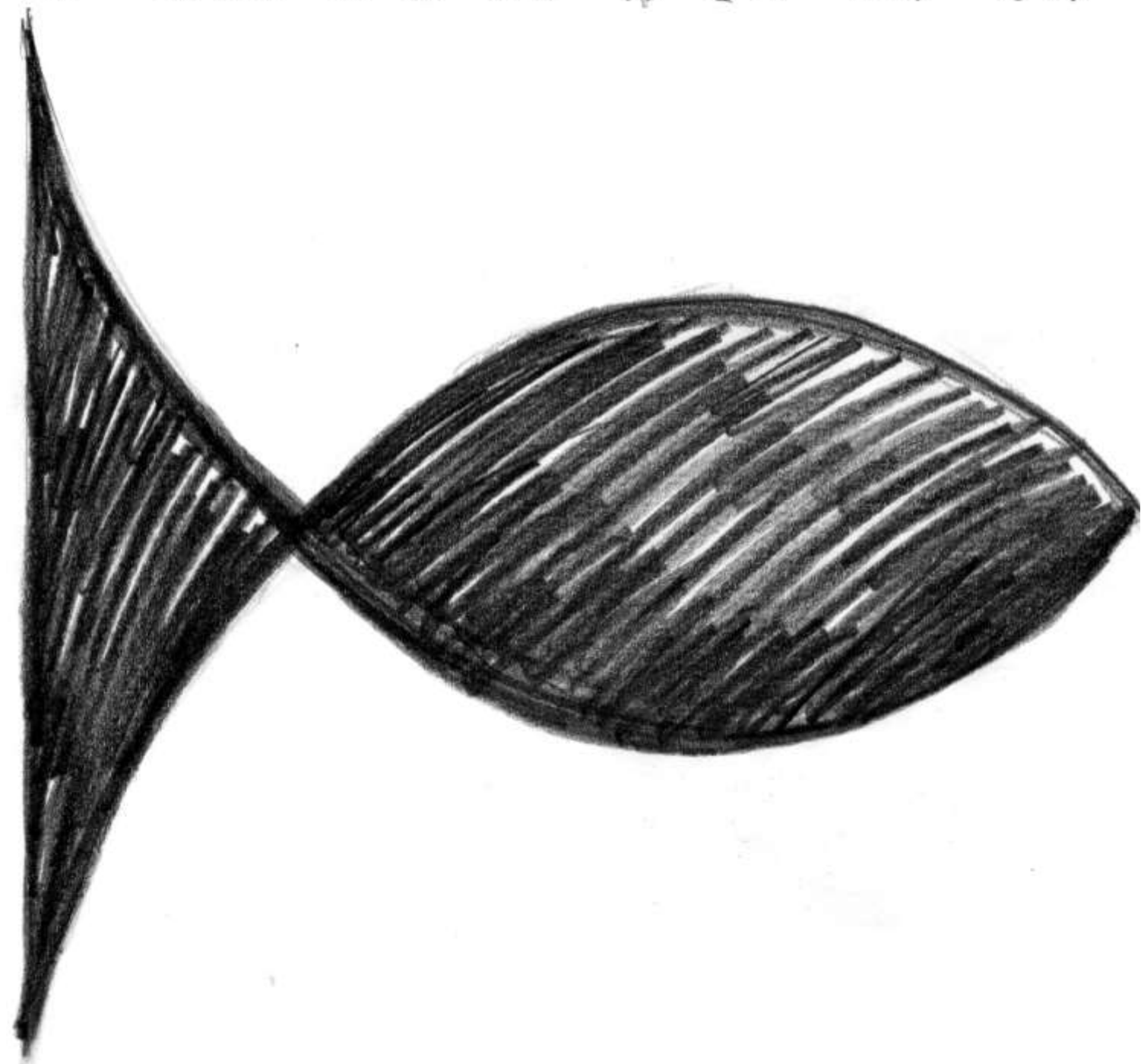

SETKAVANI'

BRNE'NSKY' EVANGELICKY' ME'SI'C'NIK

3

Krise v nás a kolem nás

Většina lidí se těší na jaro. Jako by s rašící přírodou mohlo přijít i něco nového do našich životů a nadzdvihnout pokleslou náladu, kterou i do naší blízkosti přinesla celosvětová krize. V 15. čísle Českého bratra použil autor článku „Krise, krize... Petr Špírko trefný příměr, když napsal: „Američtí finanční poradci se chovali v posledních letech jako čeští hospodští, když nalévají tvrdý alkohol nezletilcům. Začali vnucovat hypotéční úvěry lidem, kteří si nedokázali spočítat, že je nebudou moci splácet.“ Neplacení dluhů milionů lidí zruinovalo banky, a to jako lavina nastartovalo drama, jehož důsledky budou citelné po desetiletí.

I u nás je už mnoho těch, kteří mají důvod si zoufat. Úbytek peněz v důsledku ztráty zaměstnání, zvýšení výdajů za nájem a energie je mnohde citelný a zbavuje lidi potřebné rozvahy a nadhledu. Existuje nějaké východisko, způsob, jak pomoci sobě i povzbudit druhé, kteří od nás jako od křesťanů právem nějakou oporu čekají?

Abychom toho byli schopni, musíme si posílit svou vlastní stabilitu. Znovu si rozebrat a uvědomit své postavení na zemi. Člověk je o to víc „vyhozen ze sedla“, oč víc si myslí, že má na všechny příjemnosti života automaticky nárok (na zajímavou práci s dobrým výdělkem, na slušné bydlení, na zdraví pro sebe i své děti, a my, co chodíme do kostela, bychom rádi ještě dodali: na boží požehnání k zvolenému stylu života). Jak jsme bláhoví, Pane Bože, odpusť!

Připadá mi to, jako když člověk zabloudí. Nezbyvá, než jít po paměti zpět až k rozcestí, kde se zračí nějaká jiná cesta, asi užší a méně pohodlná, proto jsme ji přehlédli. Pro lidi v hlubokém finančním propadu je nabídnuta možnost vyhlášení osobního bankrotu, kdy někdo jiný jim stanoví podmínky splátek, které je při jejich dodržení dokážou, krok za krokem, z krize vyvést. Je známo, že tato nabídnutá možnost ochrání mnohé lidi před sebevraždou.

Lze předpokládat, že stav finanční nouze pocítíme i v našich rodinách a potažmo i ve sboru, přibude-li méně platebně schopných lidí. Zde se ukáže výhoda, že je v našich sborech i dost starších lidí se svými stálými důchody. V televizi nám často ukazují staré lidi, kteří jako hlavní problém stáří jmenují nedostatek peněz. Ruku na srdce, je tomu skutečně tak? Nejistíme se, obdobně jako ostatní lidé, bez důvěry v Boží pomoc, zbytečně odloženými penězi na účtech, tzv. „na stáří“, aniž bychom byli s to jimi vypomoci rodinám svých dětí nebo tam, kde je to naléhavě třeba? Finanční otřes, který přinesla krize, může takto přivést širší rodinu dohromady, vyvolat vzájemnou solidaritu, znova ozřejmit, co má pro život jakou hodnotu a podle toho stanovit osobní i rodinné priority. Finanční přejícnost starší generace může mít i dopad na generační sblížení. Nepodléhejme vnějším tlakům a důvěřujme. I pro náš případný osobní bankrot nabízí Bůh řešení. Jde o to, chtít ho znát a přijmout...

Jana Slámová

...na evangnet.cz

Internet je obecně pokládán za nejsvobodnější médium. Jednoduše řečeno: každý si v něm může publikovat prakticky vše, co se mu zlíbí. Daň za to někdy bývá vysoká. Znají to všichni, kdo někdy nahlédli do některé z diskusí, které se tu vedou, třeba pod různými články. Ať už je jejich téma jakékoli, téměř vždy se kolem nich vyrobí množství vulgárních výlevů a urážek nejhrubšího zrna. Člověk z toho má pocit, že anonymní internet se stal rejdištěm zapšklých zbabělců. Nicméně: to, že je něco zneužíváno, neznamená, že je to samo o sobě špatné. Svědčí o tom i internetový portál evangnet.cz: účastníci zdejších diskusí se obvykle drží v hranicích slušnosti. Krátce do těchto rozhovorů nahlédněme – s vědomím, že nejsou reprezentativním vzorkem převažujících názorů v naší církvi, ale přinejmenším odrážejí některé z otázek, které ji zaměstnávají.

Návštěvníka diskusního fóra možná zaskočí, že nejvíce příspěvků se objevilo pod článkem o krizi Českobratrské církve evangelické. Při bližším pohledu se ale ukazuje, že se jen těžko nalézá shoda o tom, v čem tato krize vlastně spočívá. Spíš se zdá, že potíže, s nimiž se ČCE potýká, jsou typické pro všechny církve v naší zemi. Věřící sice dnes nejsou pronásledováni, ale zůstali v naší společnosti okrajovou menšinou, které navíc konkuruje pestrá náboženská (i nenáboženská) nabídka. Je jasné, že církev musí nově hledat cesty, jak oslovit současného člověka.

Tím se dotýkáme jiného diskusního okruhu: jak se ČCE vypořádává se svým misijním posláním? Narážíme tu na Achillovu patu všech tradičních evangelických církví: s podobným problémem se potýkají i křesťané v zemích, které neprošly čtyřiceti roky náboženského útlaku. Setkáváme se s výtkou, že se omezujeme pouze na předávání víry vlastním potomkům, což prý zase vede k jednostrannému zaměření církevní práce na děti a mládež. Starší generace ve sborech se tak prý dostává na druhou kolej, protože už není pro církev „perspektivní“. Tento názor ovšem mnozí zpochybňují poukazem na to, kolik sil věnujeme pastorači v domovech důchodců, v nemocnicích či ve střediscích diakonie.

Přece však zůstává vážný problém, jak oslovit lidi, kteří o křesťanství neví téměř nic. Možná právě evangnet.cz může být jedním z nástrojů, jak dát o sobě přinejmenším vědět a otevřít se zájemcům a hledajícím. Dokazují to i otázky, které nám v diskusích kladou lidé mimo církev. Týkají se jednak samotné ČCE, jejích bohoslužeb a kazuálí. Jeden z příspěvů poznamenává, že nevěřící často mají strach vstoupit do kostela, aby svou neznalostí našich zvyklostí nezpůsobili nějaký trapas. Často je ovšem v církevních kruzích odpuzuje jistá uzavřenost, které se sice snažíme bránit, ale patrně zatím ne dostatečně. Objevují se také dotazy na obecně křesťanská témata, zejména etická (příklad: homosexualita). Je pravda, že na některé otázky v naší církvi neexistují jednotné odpovědi. To může v nevěřících vzbudit rozpaky a podezření, ale leckoho může naopak oslovit skutečnost, že nejsme uniformním sektářským společenstvím, které zakazuje mít na některé

věci odlišné názory a netoleruje rozhovor o nich. Naopak se v debatách zřetelně ukazuje, že je v naší církvi dost těch, kteří se poctivě snaží domýšlet evangelium pro dnešní dobu.

Ono hledání se netýká jen teoretických otázek, ale i běžného sborového života. Jedna z velkých debat krouží kolem otázky, jaká má být forma a náplň setkávání dětí v době nedělních bohoslužeb: má se jednat spíše o školu či spíše o bohoslužbu? K čemu tu děti vlastně mají být vedeny? Podobný rozhovor se týká církevních sjezdů mládeže. Nelze tu přehlédnout napětí mezi věrností tradici a inovativními přístupy, což je ostatně vždy znovu se vynořující prvek ve všech diskusích.

Portál evangnet.cz dává nahlédnout do různých proudů v naší církvi. Doporučil bych jeho pročtení všem, kdo o těchto názorových skupinách cosi slyšeli, ale nemají o nich žádnou bližší představu, anebo se k nim dostaly různé zjednodušené odsudky. Zde se mohou setkat s konkrétními stanovisky jejich představitelů a udělat si o nich vlastní úsudek. Skutečně plastický obraz o ideovém spektru v naší církvi touto cestou ale získat nemůžeme. Už jen proto, že se těchto internetových diskusí účastní zatím jen poměrně malý počet jejích členů. Avšak je dobré vědět, že taková neoficiální diskusní platforma vůbec existuje a může sloužit ke společnému hledání pravdy, které je pro reformační církve nezbytností.

Ondřej Kolář

BYLO

Ekumenická bohoslužba u Jakuba

Ekumenická bohoslužba Slova se uskutečnila v rámci modlitebního týdne za jednotu křesťanů v kostele u sv. Jakuba 20. ledna 2009. Po přivítání a vstupní modlitbě kazatelé brněnských církví navázali na vánoční poselství o naplnění Hospodinova slibu v Ježíši Kristu promluvami o postavách vánočního příběhu.

Rostislav Toman ze Starokatolické církve se soustředil na příběh Zachariáše, otce Jana Křtitele, z něhož vyzdvihl dvojí ponaučení. Zachariášovo oněmění bylo trestem za jeho nedůvěru vůči Bohu – Boží vůli máme přijímat pokorně a v tichosti. Z ticha a přemýšlení může však nakonec vyrůst mnoho krásného, jako jsou slova Zachariášova vyznání: „Pochválen buď Hospodin ...“

O Zachariášově ženě Alžbětě a naplnění jejího poslání promluvila Eva Matějková z Církve Československé husitské – také Alžběta stála v pozadí při Boží tvůrčí činnosti, patří však do řady žen praotců, jimž platí zaslíbení dané Abrahamovi: „já tě učiním velkým národem“.

Jan Asszonyi z Círky bratrské věnoval svou promluvu Marii, které se dostalo mimořádného a jedinečného povolání. Požehnání a blahoslavenství však není vyhrazeno jen pro Marii a další výrazné Boží svědky. Boží milost, Boží volání a Duch svatý jsou zde i pro nás a Marie nás povzbuzuje k odpovědi: „Staň se mi podle tvého slova“.

Nad úlohou Josefa ve vánočním příběhu se zamyslel Jiří Gruber z Českobratrské církve evangelické. Josef stojí v tomto příběhu v pozadí, ve skutečnosti ho však Pán Bůh potřeboval stejně jako Marii. Jeho velikost je v tom, že dokázal ustoupit, zapřel sám sebe a udělal pouze to, co od něj Bůh žádal. A tak je i naším úkolem někdy ustoupit do pozadí a nechat jednat Ducha svatého.

O Simeonovi, člověku zbožném a spravedlivém, který měl živou víru a byl veden Duchem svatým, promluvil Pavel Coufal z Bratrské jednoty baptistů. Jeho úvaha vyústila v otázku: Vidíme i my skrze víru, že Ježíš Kristus je náš Spasitel, který pro naši záchranu položil svůj život na kříži?

Šestou osobností, na kterou se soustředil ve své úvaze Václav Slouk z Círky římskokatolické, byl Jan Křtitel. Mnoho o něm nevíme a přece nás může v něčem inspirovat: uslyšel na poušti slovo Boží, trpělivě čekal na Boží čas a dal prostor Boží slávě. I my bychom měli plnit své úkoly ke slávě Boží.

Ekumenická bohoslužba byla pečlivě připravena a proložena svědectvím evangelia. Byla zakončena přímluvnými modlitbami, společnou modlitbou Páně, pozdravem pokoje a požehnáním.

Miluše Šubartová

ZAUJALO NÁS

Jsou obavy o ztrátu naší suverenity oprávněné?

Nad touto otázkou se zamýšlí ve svém fejetonu O vlastenectví, zveřejněném v 5. čísle týdeníku Rozhlas, Ivan Klíma. Cituje v něm T.G. Masaryka, pro něhož nejdůležitější vlastností, která jediné ospravedlňovala samostatnost a vedla k ní, byla mravnost. V roce 1905 Masaryk napsal: „Samostatnost neudrží a nespasí žádného národa; i politická samostatnost je jen prostředkem pravého života národního – pozbyli jsme jí, když jsme jako národ přestali mravně žít.“ A byl to opět Masaryk, který již v roce 1927 vyslovil předvídavou vizi Evropy: „Svět se centralizuje, žádný národ nemůže žít bez dohody a spolupráce se sousedy a státy ostatními. Státy menší, dokonce my v našem zeměpisném postavení, nemohou trvat bezpečně bez sympatie sousedů a ostatních národů...“

V závěru svého fejetonu Ivan Klíma uvádí: „Schopnost našich elit (anebo těch, kdo se za ně vydávají) hlouběji uvažovat o našem místě v proměněné Evropě je zoufale nízká, bezradná, anebo dokonce trapná. Vybíjí se ve sporu o to, zda přijmout, nebo nepřijmout Lisabonskou smlouvu, zda souhlasit, nebo nesouhlasit s umístěním radaru na našem území ... Kdo ale zodpovědně

uvažuje o tak závažné otázce, co znamená suverenita a vlast v naší době, v Evropě bez hranic.

Je to jazyk? Pak se za jeho dnešní úroveň stydíme, protože tak neústrojně zamořený cizími slovy a slangovými výrazy snad nikdy nebyl.

Je to česká kultura? Pak děláme vše možné, abychom ji co nejvíc přiroudosili.

Je to vzdělanost? Porovnejte platy špičkových sportovců a platy vysokoškolských učitelů.

Je to náš domov, místo, kde jsme strávili dětství a poznali první přátelství? Jenže kdo ještě tohle považuje za hodnotu, která by převýšila výši platu někde za hranicemi?

Je to naše historie? Ankety či soutěže, které zkoumaly naše historické znalosti, dopadly katastrofálně.

Převzali jsme od našich předků jazyk a jakési území. Pokud si přestaneme zodpovědně klást otázku, jak s tímto dědictvím naložíme v současnosti i v blízké budoucnosti, jsme na nejlepší cestě přijít o obojí."

vybrala Hana Dvořáková

BIBLICKÉ ZAMYŠLENÍ

O tom, co říkal Jan Křtitel - Lk 3,2-18

"Plemeno zmijí," řekl Jan Křtitel na uvítanou, když spatřil poutníky, kteří se za ním vypravili do pouště. Neznělo to tak pěkně, jako když se řekne: "Pěkně vítám, bratři a sestry", ale aspoň hned věděli, o čem bude řeč. Že je v každém z nás namícháno dobré i zlé a jde o to, co z toho bude mít navrch. Skrze Mojžíše byl dán Zákon a díky němu člověk ví, co je zlé, řekl k tomu Jan Křtitel. Jenže to má háček. Víme sice,

co je zlé, a přece se toho člověk dopouští. A když se to stane, omlouvám to já - člověk všelijak: že jsem jen plnil něčí rozkaz. Nebo že to tak dělají všichni. Nebo že mě k tomu někdo vyprovokoval. Nebo že to byl příkaz doby. Nebo že to prostě bylo silnější než já. Anebo že se zas tak moc nestalo.

Čím by to tak šlo vyrovnat, abychom při sčítání dobrého a zlého nebyli v mínusu? Člověka napadají různé klady, které by rád uvedl, avšak některé z nich Jan Křtitel rovnou škrtá: nespolehejte na to, kdo byl váš předek a odkud pocházíte, vždyť teď jde o to, kdo jste vy. Raději číňte pokání. Což znamená: vezměte si Boží zákon jako kompas, nasměřujte se podle něj a pojdte.

“Plemeno zmijí, kdopak vám řekl, že existuje cesta, jak utéct pekelníkovi z lopaty?” Takhle nevlídně Jan Křtitel přivítal své hosty, ale vlastně jim tím potvrdil, že taková cesta opravdu existuje. Tak se po ní vydejte a neřidte se podle rady vlkodlaků, co ve vás dřímají.

Napomenutím a varovným slovům Jana Křtitele se sotva dá přezdívat “evangelium”. A přece Lukáš tento příběh uzavírá slovy: “A ještě mnohým jiným způsobem napomínal lid a kázal radostnou zvěst.” Co je podle něj na kázání o dni hněvu radostného? Nejspíš to, že za Janem Křtitelem přichází někdo silnější, kdo bude křtít Duchem svatým a ohněm. Víc Lukáš v tuto chvíli neprozradí, jsme přece teprve na začátku jeho vyprávění. To evangelista Jan to poví rovnou: Jan Křtitel nazval Ježíše Božím beránkem, jenž snímá hříchy světa.

Boží den hněvu, o němž Jan Křtitel mluvil, podrobí soudu všechna zlá slova i činy, jejich autory (totiž nás) však může vzít na milost. Tomu se v Bibli říká evangelium: že nás Bůh přijal jako partnery, jako svobodné bytosti, a nese s námi tíhu našich dnů včetně tíhy našich činů a slov a toho vlkodlačího, co je v nás.

Chyťte se tedy slov o tom, co je dobré, a co zlé, chyťte se jich jako kompasu a pojdte, vyzval Jan lidi, kteří stáli o radu. A když se toho kompasu chytili a když záhy zjistili, že jejich cesty nejsou zrovna čisté a že k Božímu cíli sotva sami dorazí, ujistil je Jan, že za ním přichází kdosi důležitější, než je on sám: že za ním, kazatelem Zákona, přichází nositel pravdy a milosti Boží.

V církevním roce (který církev poskládala právě podle Lukášova vyprávění) začíná postní období. Udělejme si tedy čas na úklid v duši a připravme se na příchod toho, jenž snímá hříchy světa (včetně hříchu našeho). Přesně to přece slavíme na Velikonoce, které už jsou takříkajíc za dveřmi; připravme se na ně tedy.

MODLITBA

Pane Bože, do tvé péče vkládáme své starosti a těžkosti: víme, že je musíme nějak unést, a přece nám pomáhá vědomí, že o nich víš a dokonce je neseš spolu s námi. Děkujeme za lidi, kteří nám jsou v těžkých chvílích nablízku.

Do tvé péče vkládáme i lidi, kteří někoho potřebují. Víme, že se o ně máme postarat, a přece nám pomůže vědomí, že o nich víš a že je nenecháš v samotě a beznaději. Děkujeme za sílu, kterou nám dáváš, když už nevíme, jak dál.

Do tvé péče vkládáme všechno, co nás tíží i co nás těší, a prosíme, abys nás zahrnul do svého milosrdenství a provázel nás svým požehnáním. Amen.

Autorem pobožnosti je Jan Keřkovský, který se narodil roku 1958 v Brně. Od roku 1985 působil jako kazatel ve sboru v Třebenicích a od roku 2001 je farářem v Jihlavě a nyní i seniorem Horáckého seniorátu.

S Melanií Keřkovskou

Setkání jsme si naplánovaly co nejdříve po Vánocích, ale pro velké mrazy jsme ho musely odložit, protože ona "uvízla" u syna Jana v Jihlavě, kam pravidelně každý týden dojíždí za třemi vnučkami. Začátkem března oslaví osmdesáté páté narozeniny. O jejím nevšedním životě jsme si nad talířem výborných koláčů povídaly při mé návštěvě 18. února. Pokusím se vám alespoň zkráceně sdělit, co jsem se dozvěděla. (Jana Slámová - JS).

JS: Sestro Keřkovská, odkud vlastně pocházíte?

Já jsem byla narozená na Slovensku, kde mě do rodného listu napsali Melania Pellárová. Tatínek tam pracoval jako okresní "súdce". Došlo k tomu tak, že ačkoliv chtěl původně studovat němčinu a češtinu, začal mít velké problémy se zrakem, a tak se rozhodl přejít studovat na práva, kde byl již ve vyšším ročníku jeho bratr. Ten mu pomohl předčítáním studijních textů a tak tatínek, díky své výborné paměti, úspěšně dostudoval. Jeho první umístěnka byla do Púchova nad Váhom. Tam se v roce 1923 narodil můj bratr a rok potom já. Když mně byly asi tři roky, přestěhovali jsme se do Jihlavy, odkud z nedaleké vesnice pocházela maminka. Její dědeček vlastnil mlýn a později i pilu. Maminka měla celkem deset sourozenců, avšak ne všichni se dožili dospělého věku. Celá tato široká rodina přešla do Jihlavy. Já jsem tam žila do svých 16 let, kdy v důsledku záboru Sudet jsme byli nuceni se přestěhovat do Brna. V zabraném území směli tehdy zůstat jen zemědělci anebo ti, kteří se hlásili k Němcům. Atmosféra té doby i v Brně byla značně tísnivá, umocněná navíc tím, že nedaleko od našeho bytu byl sběrný tábor a občas bylo slyšet i střelbu z Kounicových kolejí.

JS: Co Vám bylo útěchou v tomto období?

Určitě to bylo společenství v evangelickém sboru v Blahoslavově domě. S nadšením jsem se začala zúčastňovat schůzek mládeže i sborového zpěvu pod vedením nezapomenutelného bratra Vondry. Radostí mi byla též hra na klavír. Hudba se u nás provozovala hodně. Naše velké křídlo zabíralo víc jak čtvrtinu místnosti a hráli na něj všichni. Otec hrál mj. též na loutnu a znal hodně slováckých písniček, takže se u nás často hrálo a zpívalo. Maminka také ráda zpívala, pokud jí to zdraví dovolilo. Můj bratr Rudolf se dostal po maturitě na konservatoř a to ho zachránilo od nasazení do "Reichu". Já jsem chodila do Reformního reálného gymnázia v Králově Poli, kde jsme měli od začátku povinnou němčinu, od tercie francouzštinu, od kvinty latinu a od septimy podle volby angličtinu nebo deskriptivu. Odmaturovala jsem v roce 1943. Závažnou skutečností té doby pro mě byla postupná ztráta zraku mého otce, a to i přes operaci, na kterou jel s maminkou za věhlasným doktorem až do Plzně. Tři týdny viděl otec báječně, ale pak zcela oslepl a zůstal

nevidomým až do konce života. Stálo to mnoho úsilí nepodlehnout depresi. Maminka, ač sama oslabená tuberkulózou, se snažila mu "podstrojovat" v jídle, což z přidělového systému nebylo možné jinak, než na vlastní úkor. Její stav se postupně zhoršoval a ona v roce 1945 zemřela. Naštěstí mně tehdy bylo už 21 let a nebylo třeba mně stanovit poručníka.

JS: Jak jste to mohla dál zvládnout?

Co vám mám říkat, bylo to velmi těžké. Najednou jsem se dívala na svět ustaranýma očima a nechápala jsem lehkomyšlnost svých vrstevníků. Nebylo lehké vést s otcem hovor, v němž by zapomněl na své postižení. Jeho velkou potěchou se stala hra na klavír a pak moje hojné předčítání knih, což jsme provozovali už dříve za života maminky, zpravidla večer po večeři. (Význam hudby jako velké duševní vzpruhy jsem pochopila natolik, že jsem k tomu vedla později i naše tři syny a jsem moc ráda, že se v hudbě rozvíjejí dosud.)

JS: Co se dál ještě událo, než jste si našla svého životního partnera?

Bratr dostudoval, začal pracovat a v roce 1947 se oženil a odstěhoval. Ve sdružení mě Míla Michal a Jenda Firbas začali přesvědčovat, že bych se měla přihlásit ke studiu na filosofické fakultě. To jsem absolvovala, ale neudělala jsem státnici u prof. Trávníčka. Pozval si mě na opravu po půl roce. Mezitím však přišly prověrky, při nichž mně bylo vyčteno, že chodím do kostela, a tudíž nebudu moci učit. Já jsem si kladla podmínku, že zůstanu pracovat v Brně, protože jsem věděla, že slepého otce nebudu moci přivykat na jiné prostředí. Komise mi sdělila, že toto by si dokázal vymyslet kdekdo a naznačili mi, že udělám nejlépe, když z dalšího studia odstoupím. V té době už jsem měla vážnou známost se svým budoucím manželem, a tak jsem se rozhodla pro jiné řešení. Urychleně jsem složila v Praze katechetské zkoušky a přihlásila se jako učitelka náboženství. Psal se rok 1948 a učit se mohlo do roku 1951. Moc ráda na to vzpomínám. Scházely jsme se jednou týdně s dalšími dvěma ženami, Daňkou Fleischerovou - budoucí ženou Milana Hájka, a Jarkou Pavláskovou, na zelené faře a důkladně jsme se na výuku připravovaly. Tato etapa mého života byla prozářena vznikem tábora v Sázavě, kde jsem prožívala krásné chvíle na brigádách s evangelickou mládeží (další podrobnosti o budování Sázavy vyjdou v samostatném elaborátu Honzy Vondry). V roce 1950 jsem se provdala za inženýra strojaře Oldu Keřkovského.

JS: A jak probíhal Váš život v roli manželky a maminky?

Moc hezky. V roce 1951 se narodil syn Petr, za ním po 21 měsících Pavel a po dalších 5 letech Jan. Celkem jsem byla s dětmi doma 11 let, z toho první 4 roky jsem navíc pečovala o slepého tatínka. Zemřel doma, ačkoliv mně lékaři nabízeli hospitalizaci. Několikrát jsem ji odmítla, protože jako nevidomého jsem ho nechtěla nechat samotného v cizím prostředí, kde by umřel z lítosti. Tatínka pochopitelně mrzelo, že kluky nemohl vidět, ale rád se jich dotýkal a hladil je. Jednou z jeho zálib bylo i částečně utajované kouření dýmky. Když jsem nechtěla, aby Petřík bral do úst dědovu, koupila jsem mu čistou novou, aby mohli s dědou společně „bafat“.

JS: Po pravdě řečeno, smrt tatínka pro Vás byla pracovní úlevou?

Ano, přijala jsem to podobně jako smrt maminky, kdy jsem odpovídala na utěšující kondolence veršem z Písma: "Co činí Bůh, to dobré jest, v tom nezlo mně chci státi... Samozřejmě jsem si pobřečela, ale říkala jsem si, že nesmím být sobec, protože smrt byla pro oba vysvobozením.

JS: Jak jste to zvládala dál?

No, práce bylo vždycky dost. Můj manžel byl velice hodný, ale byl vychován staromódně. Měl se narodit o sto let dřív, protože on říkával: "Prosím tě, snad nechceš, abych ti pomáhal, máš jen tři děti, nemáš dobytek a nechodíš na pole". Postupně jsem se rozhodla, že přijmu nějaké zaměstnání, aby se synové do svých budoucích životů naučili mít účast na domácích pracích. To se podařilo, ačkoliv najít si zaměstnání nebylo vůbec snadné.

S velkou radostí jsme jezdili jako rodina na Blažkov, kde kluci získávali spoustu dobrých životních zkušeností. S vděčností vzpomínám na blahodárné výchovné působení Jendy Pavláška, Iiko Staňka, Vladimíra Kaluse a dalších. Nebylo nám zatěžko vzít si dovolenou a jet brigádničit s Horákovými a Burešovými v tzv. přípravném týdnu. Zatím co chlapi nacpávali slamníky a my je zašivaly, lítaly děti kolem a užívaly si po svém.

JS: Kde všude jste byla zaměstnaná?

První místo jsem přijala ve školní jídelně jako pomocná síla. Ředitelka, když slyšela, že mám za sebou učení náboženství, s obavami prohlásila: "Nechám vás pro jistotu jen uklízet. Snad mi nikdo z vyšších míst nevyčte, že i tak přicházíte do kontaktu s dětmi."

JS: Bylo Vám to zatěžko, že ač vzdělaná, musela jste přijmout uklízení?

Ne, já jsem si řekla, že to budu dělat ráda. Byla jsem si vědomá toho, že mé dětství a i mládí bylo jaksi "skleníkové". Pohybovala jsem se mezi věřícími solidními lidmi, kteří stáli za svým slovem. Tušila jsem, že svět je i jiný, a chtěla jsem si ověřit, zda to zvládnou. Později jsem byla přizvána i k mytí nádobí a sama jsem byla na sebe pyšná, že jsem dokázala za dvě a půl hodiny umýt 1200 talířů, včetně opláchnutí a uložení do polic. Po čase jsem "povyšila" na zpola uklízečku a zpola hospodářku. Časem se z toho stala „zásobovačka“ ve skladu, ale to jsem nedělala příliš dlouho, protože při svých tehdy 51 kilech jsem nemohla manipulovat s těžkými pytli a kartony. Doplatila jsem na to zborcením chodidlové klenby.

Po politickém uvolnění v roce 1968 jsem uvítala možnost být zaměstnaná jako sekretářka primáře na endokrinologii v nemocnici u sv. Anny. Bylo úsměvné, že mě primář upřednostnil před mladou atraktivní slečnou s odůvodněním, že si nenechá „rozvrátit“ celé oddělení. Naznačil mně tím, že v mých 45 letech jsem mimo konkurenci, a právě proto mě přijímá. Na tomto pracovišti jsme zůstala 14 let. Až do doby, kdy se mně odchlípla oční sítnice a já musela podstoupit operaci. Po půlroční absenci jsem šla do důchodu.

JS: Ale já o Vás vím, že to nebyl konec Vaší pracovní kariéry?

Ano, potřebovali dát do pořádku archiv chorobopisů. Jednalo se o jeho přetřídění z původního „podle data příjmu“ na řazení „ podle rodných čísel“.

Mým pracovištěm se stal temný kumbál, kde bylo nutno stále svítit a doporučeno mít zavřené dveře, aby nevyběhli potkani. Práci jsem neměla ještě skončenou, když si mě vyžádali do přijímací evidence. Tam jsem pobyla 6 let. Ani potom jsem ještě neskončila, protože nenašli nikoho, kdo by dokončil ono třídění archivu. Někdy mě to nebavilo, ale pochopila jsem, že je to práce potřebná, vyžadující výdrž a trpělivost, a tak jsem se rozhodla ji dokončit. Do trvalého starobního důchodu jsem nastoupila po dalších 6 letech, kdy už mně bylo 71 let.

JS: Máte tři schopné syny, z toho dva teology. Dostali se ke studiu bez obtíží?

Petr s Pavlem vyrůstali pod silným vlivem našich farářů: Jana Šebesty, Evy Pilátové a Milana Mrázka, Jan v přátelství Mirka Heryána a Jaroslava Vítka. Pavel maturoval na Lerchově ulici. Během studia se hádal s profesorem občanské nauky a za to, že se hlásil na teologii, byla jeho třídní přeřazena od následného září na jiné gymnázium. Škola prý dostala pokárání, že nedostatečně ideově působila na studenta. Janek dopadl hůře. Mermomocí ho chtěli dostat do učebního oboru. Nastoupil, ale byl velmi nešťastný. Navíc měl slabý zrak a další pokračování bylo pro něj na hranici únosnosti. Starší bratr, který už v té době pracoval v Praze, mu pro útěchu koupil kytaru. Rozhodli jsme se napsat stížnost prezidentu Husákovi. Po následných průtazích byl dodatečně přijat na gymnázium do Tišnova, kde úspěšně odmaturoval. Na teologickou fakultu mohl být přijat až po roce zaměstnání v Praze, čímž se obešel původní nesouhlas brněnského církevního tajemníka.

JS: Já se Vás dovolím na závěr zeptat, z čeho máte v současné době radost?

Mám radost, že všichni tři synové jsou pilní a dělají práci, která je baví. Mají hodné ženy i děti, které si počínají dobře. Je pravda, že já se za ně denně modlím. Často si uvědomuji, že ty děti nejsou moje, že jsou mi jen Bohem půjčené a mohou mně být odebrané. Zvláště se modlím za ty své dva teology, aby nebyli jak Ofni a Fines, tedy aby nedělali teologii pro svou slávu, aby byli naplněni Duchem svatým a Boží poselství nesli řádně. Zrovna tak se modlím za sebe, abych byla ještě k něčemu platná a nepohoršovala.

JS: Když už tak mluvíme o všem, myslíte na svou konečnost, bojíte se smrti?

Ne, nebojím. Už je to 13 let, co zemřel manžel, tak jsem na samotu zvyklá. Proč bych se bála? Já vím, že mě Pán Bůh může každý den odvolat. Když se mě někdo zeptá, jestli jsem si jistá svým spasením, tak mu upřímně odpovím: „Nejsem, ale věřím, že pro milost Ježíše Krista mohu doufat, že mi ty občasné přehmaty a kotrmelce budou odpuštěny.“ Já každý den děkuji, že i když vidím špatně, že ještě vidím a můžu chodit. Mám tři vynikající snachy, ale nechtěla bych je zatížit svým „ležáctvím“.

JS: Děkuji za Vaše svědectví a přeji 9. března krásnou oslavu 85. narozenin.

Javorník nad Veličkou – 1. část

V podhůří Bílých Karpat, na hranici Moravy a Slovenska se nachází evangelický ostrůvek obcí Javorník, Hrubá Vrbka a částečně Velká nad Veličkou. Vlastní sbor v Javorníku má kolem sedmi set členů a obec jen o něco víc obyvatel. Celkově patří celá oblast východní Moravy k religióznějším ve srovnání s jinými. Sbor má rozvinuté všechny složky sborové práce, včetně výuky mnoha dětí v několika skupinách a značné účasti na nedělních a svátečních bohoslužbách, kdy zaplní lidé celý kostel. Nynějším farářem je Josef Hurta (od r.1997), který navázal na své předchůdce, na Brňana Václava Procházku, který zde působil v letech 1944 až 1991 a pražského rodáka Jaromíra Stehlíka (působil zde 1901-1941), úspěšného bojovníka s alkoholizmem v kraji. Jeho předchůdci měli maďarský původ, a to Karel Molnár (1858-1900), rok před úmrtím vyznamenán císařem zlatým záslužným křížem, Karel Kún (1817-1857) a Samuel Sallay (1786-1812). Těchto pět jmenovaných farářů pokrylo přes 200 roků existence tohoto starého sboru. Připomeňme si ještě, že zde krátce sloužili Jiří Staněk, žijící v důchodu v Brně, Jaroslav Horák a Eugen Zelený, který byl odvezen do koncentračního tábora.

V této oblasti se zachovala lidová kultura a lidové tradice, a to u písní (lidových a církevních), výšivek, lidových hudců a místních krojů, které můžeme vidět o svátcích nebo při confirmaci v kostele, zvláště při vysluhování večere Páně. Českobratrský evangelický sbor v Javorníku, kde jsem působil v letech 1991-1994, má více než 500 let starou a protireformací nepřerušenu tradici. V literatuře, časopisech a archivech je o něm dost zpráv. Zde zveřejníme aspoň něco. V Javorníku byl již v 15. století sbor Jednoty bratrské, který zřejmě vznikl asimilací navrátilců ze Sedmihradska a místního obyvatelstva. Sbor byl malý, chudý, filiální, duchovní správce sem docházel z Velké n.Vel., kde byl také bratrský dům i s bratrskou školou, kam chodily také javornické děti.

Modlitebna stála poblíž starého hřbitova a zvonice. V 90. letech minulého století Tomáš Majtán objevil její základy při obnově autobusové zastávky. „Zbor“ byl po roce 1620 srovnán se zemí. Protireformace se rozbíhala postupně a nebyla téměř žádná rodina, která by nebyla pronásledována. Do roku 1679 se vystěhovalo 14 rodin (72 osob) a ve 40. letech 18. stol. ještě 15 lidí, většinou do Horních Uher (na Slovensko). Ocituji jeden ze zachovaných zápisů z protireformační doby: *„V roce 1738 za panování císaře Karla VI... byla naše dědina velmi trápena za Rychlíka, faráře velického, který sám s kostelníky běhával a lid náš skrz modlení tajné s tatarem rozháněl a do vězení dával... V roce 1739 skrze portáše měli jsme veliké trápení, kteří lid krutě mučili, svazovali a při tom svazování Jiříka Rajčana žalostně a bolestně zabili, což se stalo dne 4. března 1739. Jana Minaříka smrtelně postřelili, Jana*

Hudce porubali, přemnoho lidí do vězení pobrali a tak přesmutně sužovali". Podobných zápisů se dochovala řada. V Hradišti byl umučen Jiřík Minařík, v jehož mlýně se bratři tajně scházeli.

Čas od času navštěvovali javorničtí evangelíci bohoslužby v Prietrži, Skalici a v Rece, kde měli uschovaný bratrský kalich. Ze zápisů známe také jména dalších žalářovaných i vydaných hrdelnímu trestu. To vše vedlo v roce 1740 v Javorníku k násilně potlačenému povstání. V té době měl toto místo na starosti misionář Arnošt Korvín, ani jemu se však nepodařilo zabavit většinu „kacířských“ knih. Z té doby se zachovaly bratrské kancionály i luterské a reformované, postily, předbělohorské Bible, špalíčky a další, často velmi cenné knihy.

Toleranční patent byl vyhlášen v Javorníku na Tomáše, to je 21. 12. 1781. Současník Martin Rumíšek o těchto dnech řekl: *„Radovali jsme se i plakali pro velikou srdce radost... dávající sobě políbení, aby to jen na věky trvalo.“* V Přiznání je 402 jmen helvétského vyznání (ti vytvořili reformovaný sbor) a 15 augsburského vyznání, kteří patřili do Vrbky. Již dříve se Javorničané ohlíželi po kazateli a prvního kazatele Štěpána Breznaye si přivezli 2.9.1782. Ve sboru vydržel čtyři roky a pak se vrátil s celou rodinou po vzájemném zklamání zpět do Uher.

Nejlépe bude opět citovat nebo parafrázovat některé věty ze zprávy kazatele superintendentu Blažkovi. Ve zprávě je zmíněno, že 27.10.1782 bylo zvoleno 9 osob (staršovstvo), že se konají 2x denně bohoslužby a katecheze, vše se řídí dle obyčejů reformované církve uherské (to byl zřejmě kámen úrazu), večere Páně se vysluhuje šestkrát do roka. Pohřby se konají prostě za společného zpěvu (děje se tak dodnes), a jestli si to někteří přejí, je i kázání. Právem si stěžuje na bídu. Pro nás je nejzajímavější dopis kazatele Breznaye z 27.2.1786: *„Já tedy naproti tomu celé vesnici dokážu, že mimo mne není zde ani jeden helvétské konfese, poněvadž se posmívají zpěvníku vydanému vd. pánem, Heidelberský katechismus nechtějí přijmout, ritus naší eklesie je pro ně hloupost, oni potřebují bratrský...“*

Toleranční kostel pro 600 sedících byl postaven v letech 1782-1783, postupně přestavován, ale až do dnešní doby si plně zachoval vnější i vnitřní toleranční charakter. V modlitebně sedali javorničtí nejprve na kládách (dodnes sedí odděleně muži a ženy). Později si nechali udělat lavice a galerii „ a tak kasa zůstala prázdná...“.

S kostelem jsou spojeny i pověsti. Vypráví se např., že tesaři špatně změřili a nařezali kratší trámy

na strop. Vyřešili to prý tím, že zvnitřku kostela přistavěli dodnes viditelné pilíře. Jistě že to není pravda, pilíře i s oblouky jsou z doby, kdy byl kostel „zkvelben“, ale po zřícení klenby při požáru už nebyla klenba obnovena, pilíře však zůstaly. Největší požár, kdy vyhořel téměř celý Javorník včetně kostela a fary, řádl 20. srpna 1851. Bohoslužby se pak konaly ve stodole (jako na začátku tolerance).

Z kroniky Rumíšků víme, že kazatel Kún navštívil ve Vídni i císaře a snažil se obstarat peníze sbírkami, a zápis pokračuje: „*aj katolické církve nám napomáhaly*“. Ještě něco o úpravě interiéru z roku 1909, kterou navrhl architekt Pelant z Valašského Meziříčí na žádost faráře Stehlíka, a to kazatelny, nového stolu Páně, neokázalých barevných oken a černožlutých ornamentů na stěnách, které připomínají žluté slavnostní výšivky zdejších krojů. Po těchto úpravách zůstal nad kazatelnou také závěs s jemně vyšitým křížem. Dle zápisů staršovstva víme, že někteří

presbyteři byli změnami interiéru tak pobouřeni, že požadovali okamžité zalíčení ornamentů na stěnách...Také javornické varhany mají svou pohnutou historii. Manželka faráře Molnára byla dcerou slovenského varhanáře Martina Šaško z Brezové pod Bradlom, tyto varhany dostala v roce 1881 jako věno a sbor je měl rodině splácet. Zda je sbor skutečně splácel, jsem nikde nenalezl. Za 1. světové války byly odebrány cínové píšťaly (prospekt) pro válečné účely a po několika letech obnoveny.

Jiří Novák

JAK SE TO DĚLÁ?

Příprava nedělní školy

Dostal jsem za úkol něco napsat na téma: „Jak se dělá nedělní škola?“ Na to je úplně jednoduchá odpověď: Někdy lehce a někdy to jde ztuha. Ale tak to bývá asi se vším, a proto zkusím popsat, jaká je má příprava na nedělní školu, v níž se mi sejde kolem deseti dětí, které mám zaujmout nějakým biblickým příběhem.

Nejdříve v krátkosti popíši, jak to v Blahoslaváčku s nedělní školou vypadá. Scházejí se dvě skupinky dětí – v presbyterně jsou předškolní děti a prvňáčci, v druhé skupince starší školáci až po konfirmandy. Posledně jmenovaná skupinka je na začátku bohoslužeb v kostele, po druhé písni ji pan farář propustí po krátkém uvedení příběhu.

Tuto skupinku máme na starosti já, David a Pavla. Takže si nejprve musíme v dostatečném předstihu rozdělit jednotlivé neděle, kdo bude děti vyučovat.

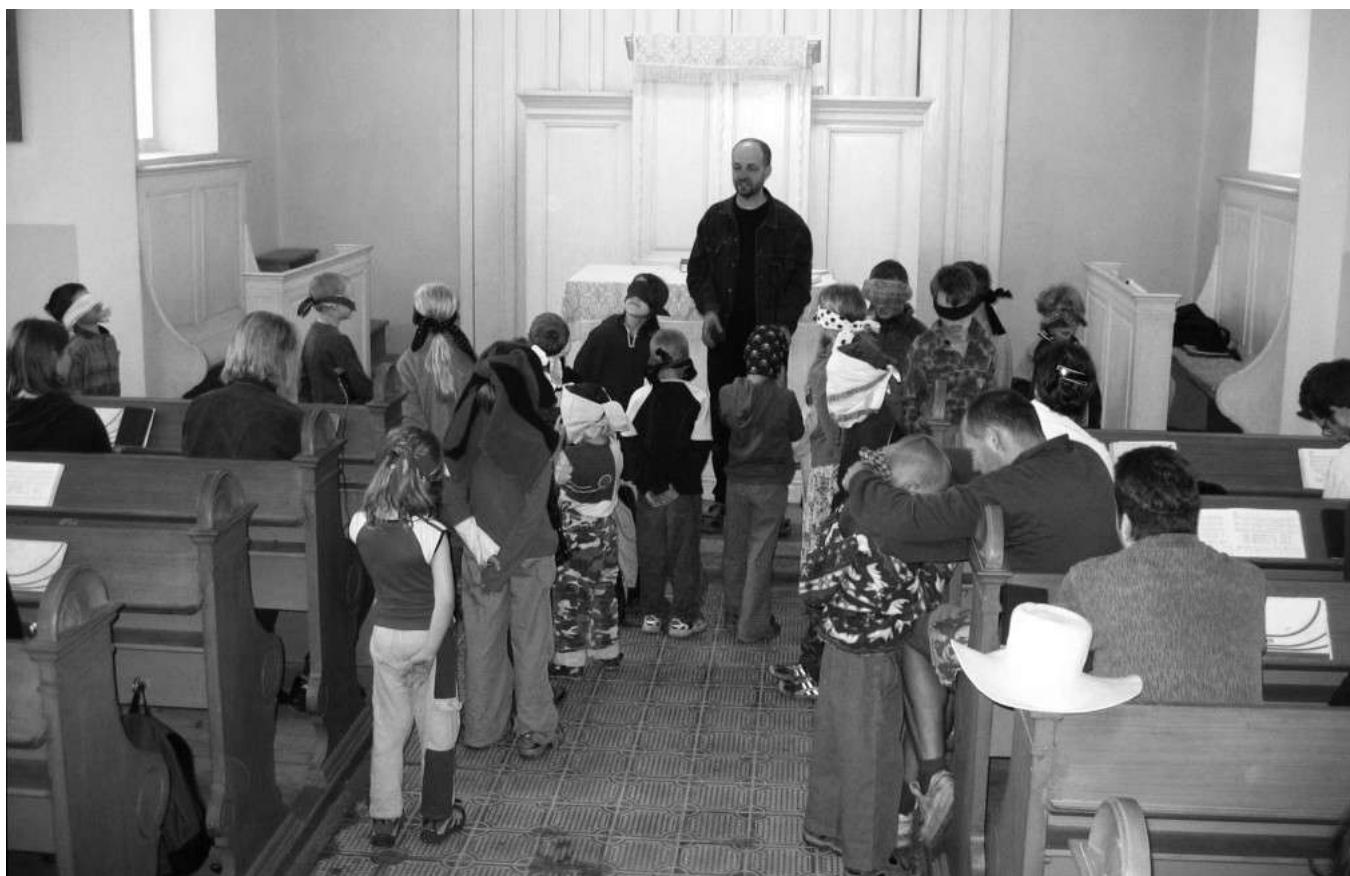
Chci-li dětem něco smysluplného říci, musím se na to náležitě připravit. K dispozici máme příručku, kde je již vybrán příběh na příslušnou neděli. Každý příběh je v příručce podrobně rozebrán, najdu zde i osnovu vyprávění a mnoho dobrých rad. S příručkou se mi pracuje dobře, i když občas se mi zdá být rozbor příběhu pro děti příliš složitý, zvláště nemá-li moc nosný děj.

Jak tedy probíhá samotná příprava? Nejprve si najdu v Bibli text k příběhu a přečtu si jej. Potom se zamyslím, co bych k tomu mohl hned říci, pak se pustím do čtení příručky. Zpravidla si napíšu pár postřehů či poznámek. Nejčastěji přípravě věnuji sobotní odpoledne či večer. No a v neděli přichází to nejtěžší. Pan farář nás vyprovodí krátkým slovem do „nedělky“, my odejdeme s dětmi do zadního sálu kostela. Tam si společně přečteme příslušný oddíl v Bibli, povídáme si o příběhu, a zbude-li trochu času, tak si zahrajeme i nějakou hru, pokud možno vztahující se alespoň trochu k příběhu.

Po skončení nedělky si rodiče rozeberou děti domů nebo s nimi ještě dojdou do Losova sálu na kávu či čaj.

Kromě pravidelných nedělních setkání s dětmi občas vyrazíme na společný výlet s rodiči nebo na nějakou vhodnou výstavu. Tradicí se stal víkendový pobyt na Blažkově na přelomu jara a léta a podzimní drakiáda. Myslím, že je nám v našem společenství s Pánem dobře.

René Pikna

Nedělní škola sboru Brno II v kostele na Blažkově

LIDÉ VE SBORU

Brno I

3.3.	Blahoslav Šimek	78 let
4.3.	Ludmila Nedbalová	77 let
6.3.	Stanislav Heller	20 let
8.3.	Jarmil Makovský	85 let
9.3.	Věra Lautererová	75 let
9.3.	Milada Schimerlová	79 let
9.3.	Josef Veselý	95 let
9.3.	Lubomír Zálešák	10 let
10.3.	Eduard Hanuš	95 let
11.3.	Jindřich Lokaj	70 let
12.3.	Helena Firbasová	88 let
13.3.	Zdeněk Dufka	85 let
18.3.	Zora Šebestová	30 let
25.3.	Gerda Giecová	88 let
25.3.	Věra Novosadová	83 let
26.3.	Hana Čechová	60 let
26.3.	Eva Jansová	30 let
26.3.	Danuše Krausová	78 let
26.3.	Vladimír Slovák	91 let
27.3.	Jindřich Ryšavý	20 let
28.3.	Věra Lerchová	89 let
29.3.	Bohuslava Járová	50 let

Brno II

2.3.	Eliška Rašínová	20 let
3.3.	Lydie Zemanová	88 let
9.3.	Květoslava Dufková	87 let
9.3.	Melanie Keřkovská	85 let
9.3.	Vladimír Popovič	79 let
10.3.	Ilona Vlčková	30 let
11.3.	Františka Říhová	82 let
11.3.	Miloš Řibřid	81 let
18.3.	Zdenka Maláčová	82 let
18.3.	Jaromír Jílek	70 let
20.3.	Josefa Vaňková	88 let
21.3.	Libuše Marková	91 let
21.3.	Lucie Svobodová	20 let
23.3.	Adéla Buchtová	87 let
24.3.	Lubomír Trš	60 let
28.3.	Věra Martinásková	82 let
29.3.	Šárka Prášilová	50 let
31.3.	Miroslav Šterba	75 let

Požehnání:

15.2. Marek Cahlík, nar. 2008

Požehnání sňatku:

8.2. Michaela a Tomáš Kremmlerovi

Rozloučili jsme se:

17.1. Milada Bukáčková, nar. 1920

17.1. Vlasta Juříková, nar. 1911

16.1. Miroslava Bartlíková, nar. 1923

24.1. Ludmila Dobiášová, nar. 1916

31.1. Soňa Jančová, nar. 1924

Když jdu nocí zlou a temnou, nemusím se v srdci bát.

K Pánu hledím, on je se mnou, proto mohu pevně stát.

Ujímáš se i mé duše, peklu bys ji nenechal.

Vždyť tvůj Svatý neporušen pro mou spásu z hrobu vstal.

Evangelický zpěvník, z písně 202

Podvojnost a sjednocení (k 90. výročí spojení našich církví)

Je pozoruhodné, že české církevní dějiny charakterizuje jistá podvojnost.

1. Na samém počátku k nám proniká křesťanství ze dvou stran. Ze západu, z francké říše a z východu, z Cařihradu a Soluně (Konstantin a Metoděj). Po různém kolísání zvítězila u nás větev západní s latinou, i když se ještě na některých místech udržela bohoslužba v jazyce slovanském (Sázava, Na Slovanech, ještě za Karla IV.).

2. První reformace u nás nebyla také jednotná. Vedle církve podobojí (utrakvistů, kališníků), která se hlásila k Husovi a Jeronýmovi a k přijímání kalicha, vznikla roku 1467 Jednota bratrská, která zpočátku chtěla žít v tichosti a odloučenosti podle zákona Kristova, který viděla především v horském kázání. Pod povrchem byla v obou společenstvích touha po jednotě, která se nakonec projevila společným vypracováním České konfese (1575), v níž obě církve prohlásily jednotu ve víře, zůstaly však samostatnými. Také se jim podařilo vymoci na císaři Rudolfovi II. tzv. Rudolfův majestát (1609), jímž se dostalo plné náboženské svobody nejen pánům, nýbrž i poddaným, věc to v tehdejší Evropě zcela ojedinělá. Tato svoboda byla za 9 let ztracena bitvou na Bílé hoře.

3. Po stošedesátiletém zákazu jiných církví než katolické (době temna) byl vydán dne 13. října 1781 toleranční patent. Ale zase tu byla ona podvojnost. Povoleno bylo buď luterské (augsburské) vyznání, nebo reformované (helvetské). Většina se přihlásila k reformované církvi, jejíž jednoduchá bohoslužba jim byla bližší, a menšina k církvi luterské. V toleranční době byly evangelické církve jen trpěny s různými omezeními. Vznikla zvláštní situace, že v některých obcích šel otec do evangelické modlitebny helvetského vyznání a matka do luterské, synové s otcem a dcery s matkou.

Po zrovnoprávnění církví tzv. protestantským patentem roku 1861, kdy církve již mohly stavět kostely s věžemi a zvony a mohla se také šířeti rozvinout církevní práce (tisk, diakonie, výchova mládeže, veřejné vystupování), začala se rodit touha po sjednocení. Ozvala se už předtím v revolučním roce 1848 a po protestantském patentu v roce 1869, kdy českou veřejnost zaujala památka M.J. Husa při pětistém (jak se tehdy věřilo) výročí jeho narození.

My se však soustředíme na několik let příprav ve 20. století. Byly to zesílené útoky na naše církve, zvláště pak šalebné nařčení z tajného spojení s protestantským Pruskem. V obranném záměru byla založena r. 1903 Kostnická jednota – spolek všech evangelíků bez rozdílu denominací. Myšlenka sjednocení nabývala vlivu a k dalšímu růstu vědomí sounáležitosti přispěly přípravy 500. výročí upálení M.J. Husa, řízené společným výborem.

Do toho přišla první světová válka a nějaké větší oslavy nebyly povoleny. Pracovalo se však dále na přípravě sjednocení. Když z jara 1917 nastalo jisté

uvolnění, projevující se ve větší svobodě slova a tisku, konala se 15. 5. v Praze schůze zástupců obou církví, z níž vyšla rezoluce o zřízení české národní církve navazující na českou reformaci. Zároveň byl ustaven Ústřední výbor pro českou evangelickou církev, do něhož se začlenili evangeličtí superintendenti, tedy vedení církví.

Nastal čas horlivé propagace, konaly se hojně navštívené schůze sborové a seniorátní rázu informačního, diskusního i manifestačního. Zde zvláště působil muž nabitý neuvěřitelnou energií – farář Jan V. Šebesta, otec pozdějšího faráře a seniora Jana Přemysla Šebesty, který působil ve sboru Brno II. Dvouletá přípravná práce umožnila rozhodující krok, k němuž muselo dojít, jakmile byla 28. října 1918 vyhlášena Československá republika. Hned 5. listopadu svolal Ústřední výbor spolu se superintendenty a seniory obojího vyznání na 17. a 18. prosinec do Prahy „generální sněm českých evangelických církví v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.“

Sněm se konal ve Smetanově síni Obecního domu hlavního města Prahy a sešlo se na 2 000 účastníků téměř ze všech sborů. Po úvodním kázání br. kurátora Kafky (Ezech.37,12-14) a modlitbě superintendenta Dr. Ferdinanda Hrejsy následoval hlavní bod: spojení českých evangelíků a obnovení české církve. Jednomyslně bylo přijato prohlášení, z něhož vyjímám: „A proto nyní, kdy navrátila se českému národu vláda věcí jeho, obě církve a.v. a h.v. na svém generálním sněmu v Praze dne 17. prosince usnášejí se jednomyslně a slavnostně, že po třistaletém násilném odtržení od svých otců vracejí se k nim a navazují zjevně na českou reformaci husitskou a na církve podobojí a Jednotu bratrskou. Majíce pak obě jeden původ po příkladu církví otcovských a podle odkazu J. A. Komenského v „Kšaftu“ hlásí se a prohlašují za církve jednotnou.“

Jinou rezolucí prohlásil sněm, že si je vědom duchovní jednoty se světovým protestantismem. Bylo rozhodnuto o jménu sjednocené církve: „Evangelická církev bratrská“, ale roku 1919 na pokyn ministerstva, po protestu Jednoty bratrské ochranovské, byl název změněn na „Českobratrská církev evangelická“. Je škoda, že se tenkrát nepřipojily menší církve a denominace. Jakýsi slabší svazek je zde stále v Kostnické jednotě.

Jan Pokorný

KNIHA

„Arabové říkají, že ropa se dá použít jen jednou, ale pro čas to platí také.“

Koncem loňského roku vyšla další knížka Václava Cílka, mého oblíbeného autora. Tato knížka má název „Dýchat s ptáky“, vydalo ji nakladatelství Dokořán a má podtitul: obyčejné texty o světle paměti, pravdě oblaků a útěše míst. Myslím, že autora ani jeho předchozí publikace (Krajiny vnitřní a vnější či Makom - kniha míst a další) není třeba vzdělanému čtenářstvu Setkávání představovat. Tak jen pár citací, jako ochutnávku požitku, čekajícího na každého, kdo knihu otevře.

Olga Tydlitátová

„Obáváme se toho, že jak se chováme ke starým stromům, budeme se chovat i ke starým lidem. Alej obvykle vnímáme jako součást krajinného nebo dokonce přírodního prostředí, ale ve skutečnosti rovněž zasahuje do sociálního, respektive asociálního prostředí. Pokud je z obyčejné ziskuchtivosti možné podříznout krásné, zdravé stromy, které vytvářejí kus obecného dobra, proměňuje se něco v samotné komunitě. Jako by bylo v pořádku, že až budete zralí a na vrcholu sil, někdo vás zpeněží, tedy použije vašich zkušeností ke svému zisku a pak vás propustí. Kácení alejí pomáhá vytvářet asociální atmosféru. Na alejích je patrné, že i na některé vztahy a vlastnosti, jako je zralost a krása, se dá jít motorovou pilou.“

„Ekonomický svět budoucnosti bude mít více středů, bude rychlejší a neúprosnější. Pravděpodobně jediná vhodná cesta pro celkem malou, stárnoucí Evropu s málem vlastních surovin je investice do vzdělání a základního i aplikovaného výzkumu. Za této situace představují současné, ale již řadu let trvající politické půtky a skandály nejenom malicherné nepříjemnosti, ale vyloženě škodlivý jev, protože navozují typ politické kultury, ve kterém se většina tvořivé energie vybíjí ve sporech, zatímco bychom potřebovali více koncipovat budoucnost. Arabové říkají, že ropa se dá použít jen jednou, ale pro čas to platí také.“

„Výchova k reálnému optimismu by měla začínat již u dětí ve věku kolem deseti let, a to poznáním toho, že být průměrný je běžná lidská podmínka, na které se dá vystavět spokojený život. Co nám však v této době citelně schází, jsou pozitivní instituce. Nejsou to ministerstva, politické strany, ale často ani církve či sportovní organizace. Dřív se jednalo o skauty, sokoly, členy malých sportovních klubů spokojeně hrajících třetí ligu, muzikanty z dechovek a trampských kapel, filatelisty, zahrádkáře a vlastně o většinu spolků, ve kterých se o nic nejednalo. Pokud velká část společnosti věří, že by měla hrát první ligu, pak se bude pandemie deprese dál rozlévat rozvinutým světem.“

„Myslím, že nějaký druh kolapsu starého světa je nevyhnutelný, ale že v Evropě bude sice bolestivý, ale snesitelný a povede (doufejme) k vytvoření nové mentality šetrnosti. Tato šetrnost může mít formu nepříjemného omezení i laskavé ctnosti.“

V této chvíli mne moc nezajímá, jestli je už pozdě, či zda ještě máme deset let na pokání či dostavění Temelína. Pozoruji svět a snažím se smířit s jeho proměnami pomocí věcí, které jsou stálé a přinášejí útěchu. Je to dědictví dlouhé minulosti, krása míst, proměnlivá pravda oblaků, trvanlivost skal, barvy přírody, gotický oblouk, hudební paměť i jazyk barokních učenců a kralických překladatelů. A jsou to také knihy. Myslím, že v příštích letech o hodně přijdeme, ale také nám toho hodně krásného zůstane. Třeba voda a ptáci. Soustřeďuji se na to, co zůstává, a snažím se nelitovat toho, co odchází.“

Benefice pro nemocnici v Ugandě

Na začátku bylo rozhodnutí několika rodin z husovického sboru pro adopci dětí z Ugandy prostřednictvím Arcidiecézní charity v Praze. Následoval Tony, kterého si vybrali Vřešťani, a nakonec nás vedoucí Rozvojového střediska ADCH Praha, Jarmila Lomozová, tehdy ještě Kabátová, na seniorátní presbyterní konferenci na jaře v roce 2003 seznámila se záměrem výstavby Česko-slovensko-ugandské nemocnice sv. Karla Lwagy v Buikwe. Odpověď na otázku, jak pomoci tomuto projektu, který je tolik potřebný pro obyvatele regionu našich adoptovaných dětí, jsme našli téměř okamžitě. Shodou okolností jsme v témže roce začali spolu se sborem Brno I organizovat hudební nešpory v Červeném kostele. A tak již sbírka z říjnových nešpor byla určena na stavbu nemocnice. Dřív, než byl projekt nemocnice definitivně schválen! Vlastní projekt byl totiž vypracován až v červnu 2004. Od té doby se nemocnice stala pravidelným objektem, na který byly prováděny sbírky na hudebních nešporách. Pár sbírek bylo ještě navýšeno Nadací Divoké husy z programu Hejbní kostrou pro druhé. Tak se nám podařilo za těch 6 let získat pro nemocnici bezmála 50 tisíc korun.

Slavnostní otevření Česko-slovensko-ugandské nemocnice sv. Karla Lwagy proběhlo dne 19. 2. 2007. Vedle ADCH se na provozu podílí ugandský partner – Diecéze Lugazi a Vysoká škola zdravotnictví a sociální práce sv. Alžběty v Bratislavě. Nemocnice je postavena v městečku Buikwe poblíž Viktoriina jezera, asi 60 km od hlavního města Kampaly. Na pozemku o výměře téměř jednoho hektaru byl vybudován soubor budov s 48 lůžky, gynekologicko-porodnickou částí a operačním sálem. Vybavení pro Česko-

ugandskou nemocnici pochází jak z ČR, kde se podařilo odkoupit velké množství přístrojů za symbolické ceny či je dokonce získat darem, tak i z cílové země – Ugandy. Za zmínku jistě stojí z ČR dovezené přístroje, jako sterilizační přístroj s příslušenstvím, narkotizační přístroj, defibrilátor, monitor životních funkcí po operaci, inkubátor, resuscitační přístroj, automatický biochemický analytický přístroj, operační stůl, gynekologické vyšetřovací lůžko, operační lampy a mnohé další přístroje a vybavení, které budou pomáhat při poskytování kvalitní péče. V nemocnici v současné době pracuje přes 60 zaměstnanců. Po celou dobu provozu jsou přítomni slovenští nebo čeští lékaři, kteří se střídají zhruba v tříměsíčních turnusech. Ještě se dokončuje školicí středisko pro porodní asistentky.

Ročně pomůže více než 27 000 pacientům, z čehož většinu tvoří děti. Nejvíce jich přichází s akutní malárií, která je také nejvážnější (často i smrtelnou) nemocí jak u dětí, tak někdy i u dospělých. Mezi další nemoci patří zejména zápal plic, břišní paraziti, které způsobuje zavadná voda či kontaminované potraviny, a v neposlední řadě AIDS. V porodnici se jen za prvního půl roku narodilo 146 zdravých miminek včetně prvních dvojčat – holčiček Babirye a Nakato.

V rámci hudebních nešpor naše podpora nemocnici v Ugandě v loňském roce skončila. Věříme, že náš příspěvek pomohl dobré věci. A naše děti – Tony, Joseph, Moses a další – a po nich i jejich děti, budou moci využívat dobré zdravotnické zařízení.

Vladimír Zikmund

VÝSTAVY

Jiří Farský neznámý

Ve čtvrtek 5. února v 15.30 byla v onkologickém ústavu na Žlutém kopci zahájena výstava obrazů Jiřího Farského, člena husovického evangelického sboru.

Mgr. Jiří Farský je v evangelickém prostředí známý jako presbyter, lingvista, filosof a teolog. Svou všestrannost prokázal několikaletou prací, při využití výpočetní techniky, pro ještě nedokončenou konkordanci k ČEP bible, překlady z řečtiny pro I. a III. díl Pseudepigrafů.

Na veřejnosti vystupuje jako nenápadný člověk, ač jeho všestranné vědomosti mnohé převyšují. Ještě v necelých čtyřiašedesáti překvapil dalším, tentokrát výtvarným oborem, čímž se vysvětluje, že snad pro neustálé bádání neměl ani čas založit rodinu.

Výstava je instalována ve všech prostorách galerie druhého patra. Jde o 39 rozměrných obrazů převážně z doby, kdy autor manuálně pracoval na

stavbách. To mu ale nebránilo v tom, aby zde uvedl do praxe své vědomosti, získané na pražské Akademii výtvarného umění. Tak vznikla pozoruhodná kolekce dělníků a pomocných pracovníků na stavbě v podobě precizně provedených kreseb uhlím. Jde o portréty, poprsí i celé postavy mužů a žen. Kresby jsou oživeny barevně lavírovanými nebo temperovými výjevy přímo ze stavby a jejího okolí.

Zvláštností je, že vystavované práce nemají název. Ony ho totiž nepotřebují. Každý obraz nás sám vtáhne do děje. Tak se spolu s obědvajícím kaboníme do ešusu, se čtenářem zvědavě hledíme do knihy, nebo si s čerstvě vymydleným frajerem vychutnáváme konec šichty. Z jednotlivých tváří můžeme vyčíst vzdor, energii, únavu či rezignaci.

Z barevných obrazů číší atmosféra doby, maringotky, opuštěná míchačka, či zátiší s gumáky u kamen na baráku. Kdyby autor svá díla zveřejnil v pravou dobu, nepochybně by získal uznání. Jeho obrazy jsou na rozdíl od jiných s podobnou tematikou z té doby pravdivé a je to na nich vidět. Proto nechybí ani malý králíček, který se do stavebního procesu zatoulal.

Autor snad z přílišného ostychu dává nahlédnout do svého života poetickými statěmi z prezentovaného období svého života na panelu uprostřed výstavy. Z toho lze vytušit, že i jemu není toto zařízení zcela cizí. Pro přílišnou skromnost autora byla výstava málo známá, ale určitě udělala radost těm nejpotřebnějším, onkologicky nemocným. Někteří se v nemocničním oděvu, se šátky na hlavách, zúčastnili přímo vernisáže, jiné výstava povzbudila při jejich pobytu a návštěvách ústavu.

Alena Nováková

CELOCÍRKEVNÍ SBÍRKY 2008

datum	sbírka	Brno I	Brno II	Husovice	Židenice
10. 2.	Tiskový fond	7.311	7.310	0	1.990
23. 3.	Hlavní dar lásky	12.551	22.622	4.100	7.374
květen	Jeronýmova jednota	55.110	32.130	14.600	17.500
11. 6.	Diakonie	8.133	7.355	1.920	3.910
červen	Solidarita sborů	6.752	8.017	1.860	3.420
7. září	Evangelická akademie	5.216	9.180	1.370	3.584
říjen	Charitativní pomoc	6.594	12.350	1.770	4.256
listopad	Jubilejní toleranční dar	8.064	15.270	1.700	2.496
30. 11.	Diakonie - seniorát	20.158	17.920	2.100	7.000
25. 12.	Bohoslovci a vikariát	13.057	18.550	4.120	5.063
Celkem		142.946	150.704	33.540	56.593

Kavárnička

Na měsíc březen jsme naplánovali tyto programy:

- 4. 3. Pel-mel se zaměřením na výročí narození T.G. Masaryka
- 11. 3. Zahrají studenti konzervatoře
- 18. 3. Bratr Jan Franců nás pozve do Basileje
- 25. 3. Vzpomínky bratra faráře Jana Pokorného

Děkujeme těm, kteří pro nás tyto zajímavé programy připravují, a srdečně zveme mezi nás další zájemce.

Neuvěřitelné jubileum

Při bohoslužbách v neděli 8. března v 8.30 si chceme v Betlémském kostele připomenout 95. narozeniny bratra faráře Josefa Veselého a červnové narozeniny jeho manželky Mileny Veselé. Rozhovor s jubilantem přineseme v příštím čísle.

Otevřená schůze staršovstva

Staršovstvo sboru ČCE v Brně I zve členy a přátele sboru na veřejnou schůzi staršovstva, která se bude konat v pondělí 9. března v 18:30 na faře. Bude při ní projednán návrh výroční zprávy. Chceme dát tímto způsobem příležitost všem, kterým záleží na budoucnosti našeho sboru, aby měli možnost přednést v diskusi své připomínky a návrhy. Výroční sborové shromáždění, kde bude zpráva schvalována, včetně opakované volby sestry farářky Olgy Tydlitátové, se bude konat během bohoslužebného shromáždění v neděli 22. března v 10:00 v Červeném kostele.

Setkávání (nejen) střední generace v Blahoslavově domě

V úterý 10.3. nás seznámí s činností Diakonie ČCE Vsetín, která je zaměřena na děti z prostředí ohroženého sociálním vyloučením, Mgr. Marta Doubravová.

V úterý 24. března přednese Ondřej Kolář, ThD. přednášku na téma „Onen svět je zcela jiný než tento“, která bude věnována tématu smrti a posmrtné existenci u Martina Luthera. Obě přednášky začínají v 19:30.

Sborový rozhovor v Brně I

V pondělí 23. března v 19:00 přivítáme v sále Václava Pokorného milého hosta dr. Marka Váchu, který k nám promluví na téma: „Inteligentní plán versus darwinismus“. Srdečně zveme k přednášce i následnému rozhovoru.

Presbyterní konference

V sobotu 28. března v 9:00 se koná ve sboru v Brně I, Opletalova 6 jarní presbyterní konference brněnského seniorátu. Jako host při ní promluví bratr Pavel Černý, současný předseda Ekumenické rady církví a nejvyšší představitel Církve bratrské na téma Evangelizace a misie. Přednáška je určena nejen presbyterům, ale i všem ostatním zájemcům. Srdečně zveme.

Každý z nás má svůj telefon

„Babi, co je to modlitba?“ ptá se Pepina. A tak babička začne povídat. „Modlitba je rozhovor s Bohem. Tak jak my si spolu povídáme, tak si ty můžeš povídat s Bohem. V modlitbě ho můžeš chválit za to, jak je velký, mocný, jak všechno krásně udělal. Taky mu můžeš děkovat za všechno, co máš, a za jeho lásku. No a do modlitby patří i prosba. Můžeš prosit o pomoc nebo za druhé lidi. V modlitbě trávíme s Bohem čas. Jsme rádi v jeho přítomnosti. Bůh moc rád poslouchá, když mu zpíváme.“

„Děkuji, babi. A jak víš, že tě Bůh slyší?“

„Bůh nám to slíbil. Je to napsané v Bibli. Když se budeš modlit v Ježíšově jménu, bude ti naslouchat. Někdy Bůh odpoví na modlitby hned. Jindy chce, abychom byli trpěliví, a řekne, počkej. Chce, abychom mu nepřestávali důvěřovat a dál se modlili. Někdy Bůh řekne ne, protože jeho plán je lepší než náš.“

Je to jako telefon. Když mluvíš do telefonu, taky nevidíš toho na druhém konci, ale slyšíš ho. I Boha můžeš slyšet. Stačí chvíli poslouchat a on s tebou určitě bude chtít mluvit. Boha taky můžeš slyšet, když čteš Bibli.

Pojď chvíli být potichu a poslouchat... Slyšela jsi? Můžeš to zkoušet častěji.“ Pepina už tuší, co je to modlitba. Babička ji naučila i písničku: Každý z nás má svůj telefon, s ním do nebe můžem volat. Každý z nás má svůj telefon, a mluvit s Ježíšem. Každý z nás má svůj telefon, tak zkus volat k Bohu každý den.

Ať jsi doma nebo v metru, ať jsi v pyžamu či svetru, telefon tu vždycky je, nikdy není obsazeno a vždycky funguje!

Ahoj Katka

Bohoslužby pro mládež 11. ledna v sále Václava Pokorného na Opletalově

Brno I

Na začátku schůze proběhla kontrola úkolů z minulé schůze a bylo konstatováno, že většinu z nich se podařilo splnit nebo se na jejich řešení pracuje. Máme radost z již druhé výstavy v našem sborovém sále (obrazy M. Kubíčka) a také nedělní vernisáž se vydařila. Dobře připravené byly i ekumenické bohoslužby u Jakuba. Mládež iniciativně vyčistila část sklepa. Na velikonoční pondělí bude z Červeného kostela rozhlasový přenos. Komise pro koncepci přestavby areálu na Pellicově přednesla své první úvahy. Byl schválen text informační tabule na Červeném kostele. Bratr farář seznámil přítomné s výsledky statistiky o aktivitě členů našeho sboru. Pak jsme se opět rozešli do třech komisí (stavební, finanční a výchovné), které projednaly zadané úkoly. Březnová schůze staršovstva bude veřejná a na pořadu jednání bude výroční zpráva o životě sboru. Při sborovém shromáždění 22. března proběhne opakovaná volba druhé farářky Olgy Tydlitátové.

Jiří Gruber

Brno II

V závěru měsíce ledna jsme získali podrobnější informace o připravované akci „Noc kostelů“, k níž se náš sbor chystá připojit. Staršovstvo tyto informace převzalo a zhodnotilo. Přijalo úhrnnou zprávu o hospodaření sboru v roce 2008, která bude rovněž předložena sborovému shromáždění. Po přípravě staršovstvo povolalo za svého řádného člena dosavadního náhradníka Ing. J. Bedřicha, a to na místo řádného člena staršovstva, které se uprázdnilo úmrtím presbyterky E. Boudové. Staršovstvo se dále zaměstnávalo přípravou sborového shromáždění; jeho jednání proběhne ve dvou částech – před závěrem února a v první polovině března. Schválili jsme rozvrh služeb Božích o velikonočních svátcích a zabývali se celou řadou rozmanitých požadavků na krátkodobé poskytnutí prostor v Blahoslavově domě, jež vzneslo jednak ústředí církve, jednak další církevní instituce.

Jaroslav Vítek

Brno - Židenice

Židenické staršovstvo na své schůzi 11. února jednalo vedle běžné agendy, technických, stavebních a finančních záležitostí o programu ve sboru pro příští měsíce: stanovilo tématickou náplň a termíny pátečních setkání sboru a červnový termín sborového dne (setkání všech generací) v červnu. Přijalo zprávu br. faráře o víkendovém pracovním pobytu konfirmandů ve Velké Lhotě u Dačic a schválilo program setkání dalšího (v květnu v Rovečném), určen byl den konfirmace (24. 5.) a zkouška před staršovstvem. Připravovali jsme velikonoční sborový dopis. Hodnotili jsme (příznivě) společné bohoslužby s katolickými farníky od sv. Cyrila a Metoděje, přijali jsme zprávu o tom, jak pokračuje vytváření www stránek sboru.

Jana Nechutová